

Gergely Katalin Esküvője

Ilyen voltam, amikor férjhez mentem, 1941-ben.

Polgári és egyházi esküvőnk is volt. Annyi zsidót nem látott még keresztény templomban azóta sem! Az egész osztály, akik a Mária Teréziában voltak osztálytársaim és a család. Az apukának a bátyja, a Gergely Ernő bácsi volt a tanúm. Aztán ott volt a Szilaveczy Lajos bácsi, az egész Hungária Vívóklub kint volt. Olyan százan lehettek.

Az én férjem hulla szerelmes volt belém, és nem érdekelt, hogy zsidó vagyok vagy hottentotta. Csak az anyósomat. Amikor a férjem elvitt két nappal az esküvő előtt az anyósomhoz, úgy fogadott, hogy ebből nem lesz jó, mert ő nem számított soha arra, hogy a fia egy zsidó nőt vesz el feleségül. Ezzel fogadott. Úgyhogy a "szívembe zártam". A férjem apját nem is ismertem, amikor férjhez mentem. Az életben nem találkoztam vele. Belépett a nyilas pártba 1944 novemberében

[lásd: Nyilaskeresztes Párt], majd a felszabadulás után belépett a kommunista pártba [lásd: Magyar Kommunista Párt], és úgy temették el, mint a kommunista párt halottját.

Én nem voltam a férjembe szerelmes. Nagyon kedves volt, és nagyon udvarias volt, és előzékeny volt, és a virágtól kezdve, mindent kaptam, és ez egy tizennyolc éves lánynak, aki ott tart, ahol én, egy nővum, egy új életforma volt, és az volt a döntő, hogy az apuka akarta. Az apuka nagyon akarta ezt a házasságot, és ha apuka azt mondta volna, hogy én cigányhoz menjek, megtettem volna biztos azt is. Mert én olyan feltétel nélkül szerettem az apámat. És nem szabad elfelejteni, hogy egy tizennyolc éves még gyerek. Akkor meg főleg az volt. El volt nyomva az emberben az, hogy felnőtté válás és élet és realitás. És az apuka nagyon szerette volna. Az apunak ez az érzése tulajdonképpen előrelátó volt, és be is jött. Mert ha én nem megyek a keresztény férjemhez, akkor nem tudom sem az apámat, sem a testvéreimet megmenteni. Akkor nem biztos, hogy megmaradunk. Bármelyikünk is. Tehát az apukában volt egyfajta jóstehetség, vagy nem tudom.

Ez 1941-ben volt, és akkor már nem volt kiút. Akkor már Amerikába sem tudtunk elmenni, mert nem tudtuk volna a vagyonunkat kijuttatni. Én nem tudom, hogy az apuka mit gondolt, ő csak közölte velem, hogy ő ezt szeretné. Akkor ott volt az utolsó alkalom, hogy kereszténnyel házasságot kössék. Már akkor kint volt a vegyes házassági törvény [1941. augusztus 8-án lépett életbe az a törvény (1941:XV. tc.), amely megtiltotta zsidó és nem zsidó házasságát. -- A szerk.]. A Mária Terézia igazgatójának a testvére intézte el pénzért, hogy az Endre László engedélyt adjon, hogy a férjem engem elvehessen. Az igazgató öccse is bejárt a Baross Kávéházba tarokkozni, és az apuka onnan ismerte. És akkor valamelyik kártyapartner ott közvetítette ezt a dolgot. És kellett nekem egy papír, hogy állapotos vagyok. Persze nem voltam állapotos. Az orvosnak is kellett adni pénzt, és az Endre Lászlónak is.